

[Clausen (Olufskjær).]

af Sønderjylland, og det gælder i særlig grad den vestlige del af Tønder amt, er der ikke skabt store resultater. Denne tyndt befolkede landsdel har befolkningsmæssigt været i stagnation, og derfor møder dette forslag også velvilje hos det konservative folkeparti, idet det er vort håb, at bygningen af en havn på Rømø under de gunstige betingelser, der findes herfor — som også det ærede medlem hr. From var inde på — må medvirke til at skabe nyt initiativ og foretagsomhed i ladedelen som helhed.

Her ydes der altså noget fra statens side for at fremme en egnsudvikling, der kan komme til at betyde meget for landsdelen. Der har fra mange sider inden for Tønder amt, med amtmand Clausen og borgmester Paulsen i spidsen, været stærke bestræbelser for at fremkalde en ændring i den befolkningsmæssige udvikling. Et af de områder, man i særlig grad har sat ind på, var en genoplivning af den gamle tanke om bygning af denne havn. Der er grund til ved denne lejlighed at takke dem, der i landsdelen har virket herfor, og ikke mindst at takke for det forberedende arbejde, der er foretaget med henblik på en vurdering af havnens betydning. De undersøgelser, der er sat i gang, viser og bekræfter i høj grad, at det er rigtigt at bygge denne havn, og jeg kan på mit partis vegne stærkt anbefale lovforslaget.

Slipsager: Jeg vil gerne på mit partis vegne takke den højtærede minister for det lovforslag, vi her behandler.

De naturlige betingelser for en sådan fiskerihavn skulle være de bedst mulige, der findes på Jyllands vestkyst. Der findes jo fisk i ret store mængder inden for overkommelige afstande. Vandforholdene i sejlrenden, der findes syd om øen, skulle efter foretagne undersøgelser være så gode, at vedligeholdelsen af havnen, navnlig med hensyn til oprensning, ikke skulle blive særlig omfattende. En meget stor fordel må det også siges at være, at havnen næsten altid, selv i hårde vintre, er isfri; dette skyldes tidevandet. Og også for fiskeriet har dette med tidevandet meget stor betydning derigennem, at vandet i havnen fornyes to gange i døgnet; det betyder, at fiskerne altid kan levere frisk fisk fra hytte-

fade, hvad man ikke kan fra Esbjerg havn på grund af vandets urenhed dér. Da havnen kommer til at ligge sydøst for øen, i læ af den, vendt mod fastlandet, kan havnen også fungere som en slags nødhavn for fiskere, der kommer ud for vanskeligheder som følge af overraskende storm.

Det foreliggende lovforslag har sin rod i de særlige forhold, som findes i den sydvestlige del af Sønderjylland. Tønder amt har befolkningsmæssigt stået næsten stille siden 1864, og i de senere år har der endda for nogle sognes vedkommende været tendenser til en lille tilbagegang. Amtet har slet ikke fået del i den industrialisering, som ellers har været almindelig i landet som helhed. Amtets befolkning er hovedsagelig stadig væk landbefolkning; ca. halvdelen arbejder ved landbrugserhvervet og kun knap en fjerdedel ved industrien.

Når Tønder amt har så ringe en mulighed for befolkningstilvækst, må man sige, det er naturligt, at der gøres et eller andet for at hjælpe dette amt. Det er det tyndest befolkede amt, vi har i her landet, med ca. en tredjedel af landets gennemsnitlige befolkningstæthed.

Jeg kan udmærket forstå, at man kan diskutere, om man nu også har 100 pct. sikkerhed ved anvendelsen af de 6,5 mill. kr. Det har man måske nok ikke, men hvor har vi 100 pct. sikkerhed ved anvendelse af penge? Man må også sige, at 6,5 mill. kr. til bygning af en havn ikke er mange penge i sammenligning med den havn, vi lige har talt om, hvor man snakker om 100 mill. kr.

Lovforslaget er efter min mening den bedste mulighed for ophjælpning, man kan byde Tønder amt, og derfor synes jeg det er rimeligt, at man tager fat på dette spørgsmål. Nationalt og folkeligt kan jeg ikke se, at Danmark i længden kan lade denne del af landet, et område ned mod grænsen, ligge som en slags ingenmandsland.

I forbindelse med dette lovforslags gennemførelse vil jeg imidlertid gerne henstille, at man overvejer en løsning af grundværdistigningsproblemet. Jeg er fuldt klar over, at Rømø og Skærbæk sogneråd allerede har sikret sig betydelige arealer, ligesom staten har store arealer på Rømø, men alligevel kan dette spørgsmål blive af stor betydning, både her og mange andre steder.